

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

10
2023

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti

- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil **IQTISODIYOT** **TARAQQIYOT** va

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:
Sharipov Qo'ng'irotboy Avezimbetovich

Elektron nashr. 714 sahifa, 30-oktyabr, 2023-yil.

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Rae Kvon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Salimov Oqil Umrzoqov, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Toshkulov Abduqodir Hamidovich, i.f.d., prof., TDU rektori
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Sharipov Qo'ng'irotboy Avazimbetovich, t.f.d., prof., TDIU rektori
Oblamuradov Narzulla Naimovich, i.f.n., dotsent
Djumaniyazov Maqsud Allazarovich, Qoraqalpog'iston Respublikasi Tabiat resurslari qo'mitasi raisi
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Eshov Mansur Po'latovich, i.f.d., prof., TDIU Akademik faoliyat bo'yicha prorektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Maqsud Abdullayevich, p.f.d., prof., TDIU Moliya-iqtisod ishlari bo'yicha prorektori
Karimov Norboy G'aniyevich, i.f.d., prof., TDIU huzuridagi PKQTMO tarmoq markazi direktori
Hakimov Nazar Hakimovich, f.f.d. TDIU profesor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU Marketing kafedrasini professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., prof., Atrof-muhit va tabiatni muhofaza qilish texnologiyalari ilmiy-tadqiqot instituti
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna SamDu IS instiuiti professori
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., Toshkent arxitektura-qurilish universiteti katta o'qituvchisi
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Nomozova Qumri isoyevna Geologiya fanlari universiteti "Iqtisodiy geologiya" kafedrasini dotsenti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU Ilmiy tadqiqotlar va innovatsiyalar departamenti rahbari
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU huzuridagi PKQTUMOTMXHB mutaxassis

Ekspertlar kengashi:

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Imomqulov To'liq Burxonovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Qishloq xo'jaligida innovatsion xizmatlar infratuzilmasini rivojlantirishning nazariy asoslari.....	8
Sharipov Kongratbay Avezimbetovich , professor; Zaynutdinova Umida Djalalovna , dotsent	
O'zbekiston-Turkiya do'stligi azaliy qadryatlarimiz zaminida yashab kelmoqda.....	13
O'sman Mesten , Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya-O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari	
O'zbekistonda turizm sohasining rivojlanishini davlat tomonidan	
qo'llab-quvvatlash mexanizmini takomillashtirish.....	15
Akkulov Abdulaziz Uralboyevich , mustaqil tadqiqotchi	
O'zbekiston Respublikasini "Yashil" iqtisodiyotga o'tish istiqbollari. Muammolar va yechimlar.....	19
Mirzayev Bexruz Abdulla o'g'li , doktorant	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda "Yashil" iqtisodiyotning o'rni.....	26
Sevara Yaxshimuratova Rustam qizi , assistent-o'qituvchi	
Sanoat barqarorligini ta'minlashda yashil energetikaning o'ziga xos xususiyatlari.....	29
Kadirov Abdumalik Matkarimovich	
Republikamizda "yashil iqtisodiyot"ni shakllantirishda agroxizmatlarni	
rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari.....	36
Mirzayev Q. J. , i.f.d., professor; Jonuzokov M. K. , assistent o'qituvchi	
"Yashil" obligatsiyalarni muomalaga chiqarishning nazariy va amaliy jihatlari.....	40
E. I. Nosirov , i.f.n., dotsent	
Turizm sohasidagi loyihalarni kreditlash amaliyotini takomillashtirish.....	46
Matkabilova Dilorom Xalilullayevna , PhD	
Koreya Respublikasida yashil (eko) turizmning rivojlanish yo'nalishlari va muammolari.....	51
Islomova Dilrabo Salomovna , kafedra assistenti	
Moliyaviy menejment tizimini transformatsiyalashda raqamli marketing	
samaradorligini baholashning nazariy yondashuvlari.....	55
Sobirjonov Sanjar Sobirjonovich , PhD, dotsent	
Samarqand viloyati ekologik turizm salohiyatidan samarali	
foydalanish asosida ekoturizm klasterlarini shakllantirish.....	62
Abduraxmanova Aqida Fayzulla qizi , i.f.b.f.d.; Axrorov Farxod Baxriddinovich , i. f. n.; Xo'jamov Bobur , tadqiqotchi	
Ichki turizmni rivojlantirishda davlatning o'rni.....	68
Dehqonov Burxon Rustamovich , tayanch doktorant	
O'zbekistonda turizm sohasini rivojlanishiga global trendlarning ta'siri.....	72
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich , i.f.d., professor	
Assessment of the Current State of the Market and Procedure For Lending	
to Subjects of Tourism Services of the Republic of Uzbekistan.....	79
Karimova Aziza Maxomadrizoyevna , PhD, docent; Maqsudov Orif Shakirovich , assistant	
Islomiy moliya instrumentlari (muzoraba va mushoraka) va ularni tijorat banklarida qo'llash.....	84
Madraximova Gulasal , dotsent; Safarova Nasiba , magistrant	
Mamlakatimizda "Yashil" iqtisodiyot asosida barqaror rivojlanishni ta'minlashning o'ziga xos jihatlari.....	90
Mustafaqulov Yangiboy Bo'riqulovich , Todjimamatova Mashhura Erkinovna ;	
Nurmatova Hilola A'zamovna ; Berdieva Aziza G'anisher qizi ; Egamberdieva Oydin Abror qizi	
Ways to Improve the Green Recovery in Uzbekistan by Investment and Trade.....	97
Nurbek Khalimjonov , assistant	
Evaluating the Path Towards Sustainable Tourism Development in the Republic of Uzbekistan.....	102
Khusniddin Egamnazarov	
Nexus Between Climate Change and Energy Consumption in Uzbekistan: A Time Series Analysis.....	106
Sarvar Mamasoliyev ; Shodiyor Toxirov	
O'zbekistonda mice turizmni barqaror rivojlanishida qulay infratuzilma.....	112
Xalimova F. N. , katta o'qituvchi	
Ichki turizmni rivojlantirishning ilg'or xorijiy tajribasi va uni	
O'zbekistonda qo'llashning iqtisodiy afzalliklari.....	115
Matkarimov Jahongir Shamuratovich , mustaqil tadqiqotchi	
Agroturizmni rivojlantirish orqali hududlarning barqaror rivojlantirish imkoniyatlari.....	122
Jo'rayeva Nargiza Abduvohidovna , kafedra dotsenti	
Turizm sektorida milliy hunarmandchilik mahsulotlarining rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari.....	126
Xushnazarova Maxzuna Gulamdjanovna , kafedra assistenti	
Роль религиозного туризма в экономике Узбекистана.....	132
Рахимова Дилфуза Мирзакасимовна , преподаватель	
Turistik sanoatining investitsion jozibadorligini boshqarish va samaradorligini baholash.....	139
Sa'dullayeva Gulnoza Sodiq qizi , PhD	

Turizmga innovatsiyon texnologiyalarni joriy qilish shart sharoitlari	144
Po'latov Ma'murjon Murodjon o'g'li , doktorant	
O'zbekistonning "yashil iqtisodiy strategiyasi" va uni amalga oshirishning asosiy yo'nalishlari	147
Bekmirzayev Mirzoxid Adashaliyevich , dotsent	
An Analysis of the Structure of Trade Between China and Uzbekistan	150
Cao Gang , PhD Candidate	
"Daka-Tex" MCHJ XKning marketing faolyatining takomillashtirish.....	160
Musyeva Shoira Azimovna , kafedra professori	
Mamalakat iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda oziq-ovqat xavfsizligining o'rni.....	164
Ibragimov G'ayrat Abluqulovich , PhD; Shukurova Nilufar Qahramonova , tadqiqotchi;	
Umirov Islombek Furkatovich , tadqiqotchi; Tojiqulov Samandar Orufjon o'g'li , tadqiqotchi	
MDH davlatlarida chorva va parandachilik o'sish dinamikasi	169
Abidov Abdujabbor Abduxamidovich , t. f.n., dotsent	
Tijorat banklarida foiz stavkaning likvidlikka ta'siri.....	179
Berdiyarov Baxriddin Tavasharovich , iqtisodiyot fanlari doktori, professor	
O'zbekiston moliya bozorini jahon moliya bozoriga integratsiyalashuvining dolzarb masalalari	186
Burxanov Aktam Usmanovich , i.f.d., prof.; Xudoyqulov Xurshid Xurramovich , i.f.d., prof.	
O'zbekiston Respublikasining Jahon savdo tashkilotiga a'zo bo'lishiga oid	191
Ruzibayev Jahongir Nodirovich	
O'zbekistonda ikkilamchi qimmatli qog'ozlar bozori hozirgi holati tahlili.....	194
Ro'ziqulov Abdimo'min Qussam o'g'li , mustaqil izlanuvchi	
Raqamli texnologiyalar orkali turizm industriyasini rivojlantirish usullari	200
R. P. Zarikeyev , mustaqil doktorant	
Korxonada iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda inson resurslaridan foydalanish amaliyoti	206
Abdualimov Ashraf Qurbonaliyevich , doktorant	
Oliy ta'lim muassasalarida to'lov-kontrakt shakli mablag'lari bo'yicha xarajatlar va ular hisobining amaldagi holati	211
Abdujalilova Dilnoz Abdusattorovna , doktorant	
O'zbekistonda oziq-ovqat bozori nazariy tahlili.....	216
Abduraxmanova Zuxra Toxir qizi , doktorant	
Sug'urta munosabatlarini takomillashtirishning istiqbollari	221
Abdutarapova Dildora Farxodjon qizi , doktorant	
Functions of Management in Education and Its Significance	231
Akhatova Shakhnoza Akram kizi , teacher	
Qishloq xo'jaligi korxonalarini moliyalashtirishni yangicha usullarini o'rganishning ayrim dolzarb masalalari	235
Ametov Quvondik Mamatjanovich , mustaqil izlanuvchi	
Yog'-moy sanoati korxonalarini kapitali rentabelligini oshirish yo'nalishlari.....	238
Amirzoda Hamrayev , katta o'qituvchi	
Banklararo to'lov tizimini raqamli iqtisodiyotdagi rolini oshirish choralari.....	244
Amonov Alisher , o'qituvchi	
Baholash faoliyatini raqamlashtirish istiqbollari.....	248
Bobirjon Aktamov , katta o'qituvchi	
Marketing xizmati samaradorligini baholashda PEST tahlil usulining ahamiyati va qo'llash imkoniyatlari	253
Boyjigitov Sanjarbek Komiljon o'g'li , katta o'qituvchi	
Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlarining vujudga kelish zarurati, umumiy hisobotlarining tuzilishi va O'zbekistonning MHXSga o'tishida vujudga keladigan muammolar va ularni bartaraf etishning istiqbolli yo'nalishlari.....	259
Djurayeva Iroda Bahrom qizi , doktorant, o'qituvchi	
Samaradorlikni korxonada iqtisodiyotida tutgan o'rni	265
Fayziyeva Nilufar Shuxrat qizi , PhD, katta o'qituvchi	
Avtomobil transporti korxonalarida amortizatsiya xarajatlari va uning hisobini takomillashtirish masalalari...269	
G'anibayev Iloxomjon Shokiraliyevich , doktorant	
Turistlar statistik hisobini olib borish bo'yicha xalqaro standartlar va tajribalar tahlili	275
Jumanova Zilola To'ychiyevna , doktorant	
Tijorat banklari ipotekali kreditlarining qaytuvchanlik holatini barqarorlashtirish choralari	280
Jumayev Muzaffar Mahmud o'g'li , kafedra o'qituvchisi	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarni amalga oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish.....	284
M. Samiyeva , kafedra assistenti	
Assessment of the Economic Effectiveness of the Railway Transport System	288
Mannonov Shahruhmirza Abdurashidovich , independent researcher	
O'zbekistonda mikromoliya tashkilotlarining iqtisodiy faoliyat samaradorligini oshirish yo'llari.....	294
Nazarova Muslima Nazarovna , PhD, i.f.f.d., katta o'qituvchi	

Mamlakatimizda xizmat ko'rsatish sohasini rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari.....	301
Odilov Dilshodjon Tulqinovich	
O'zbekistonda paxtachilik majmuasining iqtisodiy samaradorligini oshirish	307
Xoliqov Tolibjon Luptullaevich , kafedra assistenti	
Ta'lim tizimi boshqaruvida "time menejmenti" texnologiyalarini qo'llash.....	311
Radjabova Gavxar Umarovna , kafedra dotsenti	
Improving Trade Effectiveness Through Merchandising: Theory and Practice	316
Ravshan Aliyevich Allayorov , Associate Professor	
An'anaviy moliya tizimidagi yangi yondashuv va yechimlar	319
Abrorov Sirojiddin , PhD; Bunyod Usmonov , PhD	
Ijtimoiy fondlar va maqsadli jamg'armalar faoliyatini takomillashtirish.....	325
Samiyeva Gulnoza Toxirovna , PhD, i.f.f.d.	
Tikuv-trikotaj korxonalarining brend jozibadorligini marketing strategiyalari asosida oshirish.....	332
Sh. Sh. Ziyayeva , katta o'qituvchi	
Surxondaryo mintaqasining ekoturizm salohiyati nuqtayi nazaridan baholash	337
Soatov Yusuf Xo'jayor o'g'li , mustaqil tadqiqotchi	
Совершенствование учета неиспользованных основных средств в Республике Узбекистан.....	340
Усманов Фаррух Обитжонович , научный сотрудник кафедры	
An'anaviy moliya tizimining metodologik muammolari, shuningdek moliya tizimida yuz beruvchi inqirozlar va ziddiyatli vaziyatlarning yuzaga kelish sabablari	348
Xabibullayev Dadajon Ro'ziboyevich , stajor tadqiqotchi	
Dehqon xo'jaliklarida mahsulot yetishtirish samaradorligini oshirishda tomorqa xizmati klasterlarini takomillashtirish	355
Xamrayeva Sayyora Nasimovna , kafedra professori; Ochilova Nargiza Akramovna , doktorant	
Transport xizmatlari bozorida marketing faoliyatini mexanizmlarini rivojlanishining asosiy tamoyillari	360
Nosirov Javlonbek Jamoliddin o'g'li , doktorant; Raxmatov Ziyodullo Nosirovich , dotsent	
BMT Barqaror rivojlanish maqsadlari doirasida kambag'allikni qisqartirish va oziq-ovqat xavfsizligini mustahkamlash masalalari.....	363
Yusupov M. S. , PhD	
Мировые финансовые центры точки роста экономики	369
Абдуллаев Анвар Фархадович , PhD., доцент кафедры	
XX asr jadid ma'rifatparvarlari Abdurahmon Toshkandiy va Abdulla Avloniy ijtimoiy qarashlaridagi umumiylik va xususiqlik	375
Abrorxon Asatulloev Asatulloevich , PhD	
Математическое обоснование вычисления моды и медианы в статистике.....	379
Бердикулова Ирода Райимкуловна , старший преподаватель; Усманов Шахзод Шохрухович , студент	
Yirik soliq to'lovchi korxonalar faoliyatini rag'batlantirishda soliq ma'murchiligining istiqbollari.....	390
G'aniyev Shaxriddin Vohidovich , i. f. d., Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich , PhD	
Sog'lomlashtirish turizmi klasterlari faoliyatida innovatsion faoliyatni boshqarishning kross-innovatsiyalar asosidagi modeli	395
G'ofurov Azizbek Umarjonovich , mustaqil tadqiqotchi	
Tijorat banklari faoliyatidagi kredit risklarini boshqarishni takomillashtirish yullari.....	400
J. Y. Isakov , i.f.d, professor	
Mehnat bozorining raqamlashgan iqtisodiyotdagi statistik masalalari.....	405
A. Abduvohidov , i. f.d., professor	
Davlat oliy ta'lim tashkilotlarida xarajatlar hisobini yuritish.....	407
Karayev Payzillaxon Yusufxonovich , PhD	
Актуальная ситуация в сегменте теневой экономики в Республике Узбекистан.....	412
Кошанов Абдимурат , независимый исследователь	
O'zbekistonda moliyaviy hisob va hisobotni MHXSlariga transformatsiya qilishda asosiy vositalar hisobini tashkil etish masalalari	416
Qurbonova Shaxrinoz , doktorant	
Erkin iktisodiy hududlarda investitsion faollikni oshirish masalalari.....	420
Qilicheva Kamola Muzaffarovna , mustaqil tadqiqotchi	
Mahalliy byudjetlar xarajatlari ijrosining samaradorligini oshirish masalalari (Jizzax viloyati misolida).....	425
Mamayusupov Omonulla Mamatqulovich , erkin izlanuvchi	
Sug'urtada assistans xizmatlarini takomillashtirish	433
Maxmudov A. M.	
Цифровизация бухгалтерского учета.....	439
Мирсодиқова Дилобар Дилшод кизи , самостоятельный соискатель	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari faoliyatini rivojlantirishning moliyaviy mexanizmini takomillashtirish.....	445
Nasurova Kamola Ravshanovna , PhD	
Повышение эффективности депозитной политики в коммерческих банках.....	451
Нуриллаев Рахмат Ярашевич , к.с.х.н., доцент; Нуриллаев Шердил Жамолiddin угли , магистр	

Hufiyona iqtisodiyotni qisqartirish orqali mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish mexanizmlari	456
Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li	
Uy-joy fondi boshqaruvini samarali tashkil etish	460
Berdiyeva Dilfuza Axatovna, PhD, dotsent	
Экономика знаний как высший ступень развития инновационной экономики	466
Хасанхонова Нодира Исаметдиновна, PhD	
Kichik biznes subyektlarini samarali investitsiyalashning ilg'or xorijiy davlatlar tajribasi.....	471
Ruziyeva Dilobar Isomjonovna, iqtisod fanlari nomzodi	
Davlat-xususiy loyihalarining mazmun-mohiyati, ilmiy-nazariy asoslari	481
Suleymanov Farrux Raximjonovich, mustaqil izlanuvchi	
Комплексный анализ хозяйственно-экономической деятельности и устойчивости АО "Узавтосаноат" 487	
Туйчиев Комилжон Лазизович, доцент кафедры	
Экономическая сущность и важность повышения эффективности	
производства каракулеводческой продукции.....	493
Тулкин Хайтмуродович Фармонов, профессор; Нуриллаев Жамолиддин Ярашевич, докторант	
O'zbekistonda tijorat banklari emission operatsiyalarining dolzarb masalalari	499
O'ktamova Nozima Narzulla qizi, PhD, kafedra dotsenti	
Инновационные методы энергосбережения как способ повышения	
конкурентоспособности предприятия	503
Хамдамова Гавхар Абсаматовна, к.э.н., профессор	
Hudud sug'oriladigan yerlarida suv resurslaridan foydalanish holati tahlili	508
Shoxujayeva Zebo Safoyevna, i. f.n., professor, katta ilmiy xodim	
Hududlarning moliyaviy-investitsion salohiyatini oshirishning nazariy va amaliy jihatlari	513
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, kafedra dotsenti i.f.d.	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikda xodimlar faoliyatining axborot tizimlarini samarali tashkil qilish.....	521
Yuldashev Furqat Nurilloevich, doktorant	
O'zbekistonda raqamli iqtisodiyoti sharoitida elektron biznesni rivojlantirish yo'llari	524
Boboqulov Sanjar Baxronkulovich, PhD; Akramov G'ayrat Otobek o'g'li, talaba	
An Analysis of Green Taxation and Its Effect on Economic Growth	530
Fayzieva Nargiza Rabimovna, PhD	
Kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishning nazariy jihatlari	537
Qurbonov Jasurbek Pozilovich, kafedra dotsenti	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida turizm industriyasining rivojlanishi va istiqboli	540
Abdulxakimov Zuxrali Tursunaliyevich, PhD, kafedra dotsenti	
O'zbekistonda energetika korxonalarini faoliyatida korporativ	
boshqaruvining baholash usullarini tahlili.....	544
Abduraxmonova Zarina Muysinjonovna, mustaqil tadqiqotchi	
O'rta Osiyo davlatlarida rekreatsiya turizmi.....	548
Shaymanova Nigora Yusupovna, doktorant	
Korxonaga investitsiyalari xususidagi ilmiy-nazariy yondashuvlar va qarashlar evolyutsiyasi.....	552
Eshqo'ziyev Oxunjon Oybek o'g'li, doktorant	
O'zbekiston sanoatining rivojlanish tendensiyalari, muammo va yechimlari.....	559
Shavqiyev Erkin, i. f. n.	
"Yashil iqtisodiyot" ga o'tish zaruriyati, dastaklari va uning o'ziga xos tamoyillari	565
Berdiyev Baxtiyor Sodiqovich, kafedra dotsenti	
Innovatsion faoliyatni rivojlantiruvchi omillar va ulardan samarali foydalanish yo'nalishlari	571
Ashurov Maxammadjon Sotvoldiyevich, i.f.n., kafedra dotsenti	
Ijtimoiy tarmoqlar analitikasi.....	576
S. Qulmatova, PhD, dotsent	
Analysing the Functioning of Enterprise Management in the Context of Institutional Reforms	581
Kurpayanidi Konstantin Ivanovich, Professor	
Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishi samaradorligini baholash	586
Ruxsatova Rushana O'ktamovna, erkin tadqiqotchi	
Soliq tushumlarini prognozlashtirish modellarini qurishning klassik va intellektual usullari	593
Narmanov Ulug'bek Abdugapporovich, PhD; Maqsudov Azamat Maqsud o'g'li	
Kompaniyani samarali boshqarishda marketingning o'rni va uning tamoyillarini qo'llash istiqbollari.....	598
Usmonova Dilfuza Ilhomovna, kafedra dotsenti	
Экономическая безопасность и факторы влияющие на неё.....	602
Абдишукуров Шерзод Шавкат угли, научный сотрудник	
Oliy ta'lim muassasalarining moliyaviy manbalari bo'yicha xarajatlar hisobi va uni takomillashtirish.....	608
Artikov Kurbonazar Amonovich, mustaqil ilmiy tadqiqotchi	
Innovatsion iqtisodiyot sharoitida inson kapitaliga yo'naltirilgan investitsiyalarning ahamiyati.....	614
Asamxodjaeva Shoira Shukurullaevna, katta o'qituvchi	

Перспективы развития инноваций и роль стартапов: зарубежный опыт, проблемы и решения.....	618
Ачилова Ширин Шавкат кизи , старший преподаватель	
Tijorat banklari tomonidan jismoniy shaxslarni kreditlashda garov ta'minotini takomillashtirish	622
Bazarova Nigora Ravshanovna , kafedra dotsenti	
Sug'urta tashkilotlari investitsiya faoliyatini boshqarish masalalari	627
Kenjayev Ilhom G'iyozovich , iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)	
Organizational Factors Influencing Leadership Styles and Procurement Outcomes	632
Saidakhmedov Islomjon Uligbekovich , Scientific researcher	
Tijorat banklari faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish yo'llari	637
Mirpulatova Luiza Mansurovna , doktorant	
Tijorat banklarining tadbirkorlik subyektlarini kreditlash metodologiyasining ekonometrik tahlillari.....	642
Norov Akmal Ruzimamatovich , DSc, kafedra professori	
Tijorat banklarida kreditlash amaliyotini takomillashtirish yo'llari	649
Norova Nozima Nabiyeвна , katta o'qituvchi	
Hufiyona iqtisodiyotni qisqartirish orqali mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish mexanizmlari	657
Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li	
Jahondagi kuzatilayotgan globallashuv va tabiatdagi o'zgarishlar oqibatida kelib chiqayotgan turli xatarlardan himoya qilishda sug'urta tashkilotlari oldida turgan vazifalar ("O'zbekinvest" EISK AJ misolida).....	661
Sayfullo Mirzoyev	
International Experiences on Restoration of Financial Stability Through Indicators in Commercial Banking Sector	666
Solijonova Muxlisa Azamatovna	
Pensiya yoshining pensiya ta'minoti tizimiga ta'siri.....	668
Tursunov Jaxongir Pulatovich , DSc	
Mamlakat iqtisodiyotini islom moliya instrumentlari orqali rivojlantirish istiqbollari.....	673
Xalikov Ulug'bek Rustamovich , PhD	
Sug'urta kompaniyalari va tijorat banklari integratsiyalashuv jarayonini zarurligi va ahamiyati.....	678
Xudoyberdiyeva Sadoqat Abdumannonova , mustaqil izlanuvchisi	
Qishloq xo'jaligi korxonalarini davlat tomonidan qo'llab quvvatlashning innovatsion menejment tamoyillari... 683	
Shaniyazova Zamira Oralbayevna , PhD	
Тенденции развития жилищного строительства.....	688
Алиева Зилола Маматвалиевна , доцент кафедры	
Tadbirkorlik subyektlarini moliyalashtirishning innovatsion usullari.....	692
Shakirova Nigora Axralovna , kafedra dotsenti v.b.	
Nodavlat notijorat tashkilotlari mablag'larining shakllanishi va nazorat qilinishi.....	698
Xusanov Nishonboy Abdusattarovich , filologiya fanlari doktori, professor	
Спиртные напитки - вред здоровью	702
Кариева Халима Икромжоновна , старший преподаватель кафедры	
Importance of Social Infrastructure Development in Rural Areas	706
Munisa Alimova	
Davlat xizmatida agile loyiha boshqaruvi texnologiyasidan foydalanish.....	709
Isaqova Zebo Murodovna , f.f.n. (PhD), tadqiqotchi	

DEHQON XO'JALIKLARIDA MAHSULOT YETISHTIRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA TOMORQA XIZMATI KLASTERLARINI TAKOMILLASHTIRISH

Xamrayeva Sayyora Nasimovna
Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti
"Innovatsion iqtisodiyot" kafedrası professori

Ochilova Nargiza Akramovna
Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti
tayanch doktranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada dehqon xo'jaliklari va aholining tomorqa yerlarida samaradorlikni oshirish bilan bog'liq masalalar, "Tomorqa xizmati" klasterlarining ahamiyati keltirilgan bo'lib, tegishli taklif va tavsiyalar berilgan.

Kalit so'zlar: dehqon xo'jaliklari, aholining tomorqa yerlari, samaradorlik, tomorqa xizmati, klaster.

Abstract: This article presents issues related to increasing the efficiency of agricultural farms and population living, the importance of real estate service clusters, as well as relevant proposals and recommendations.

Key words: dekhkan farming, household farming, efficiency, homestead services, cluster.

Аннотация: В данной статье приведены вопросы, связанные с повышением эффективности сельскохозяйственных ферм и проживания населения, значением кластеров риэлторского обслуживания, а также соответствующие предложения и рекомендации.

Ключевые слова: дехканское хозяйство, подсобное хозяйство населения, эффективность, приусадебное обслуживание, кластер.

KIRISH

Mamlakatimiz Prezidentining 2018-yil 26-apreldagi "Fermer, dehqon xo'jaliklari va tomorqa yer egalari faoliyatini takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi hamda 2020-yil 30-iyundagi "Aholi tomorqalaridan foydalanish samaradorligini oshirishning qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarorlari asosida Respublika hududlarida 2021- yilda jami 651 ta¹ "Tomorqa xizmati" MCHJlar faoliyati yo'lga qo'yildi.

"Tomorqa xizmati"ning vazifalari dehqon xo'jaliklari va aholining tomorqa yerlaridan samarali foydalanishni tashkil etish, yerga o'z vaqtida ishlov berish, ekin ekishga ko'maklashish, serhosil ko'chatlar hamda mahalliy va mineral o'g'itlar yetkazib berish, ixcham issiqxonalar qurib berish, yetishtirilayotgan mahsulotlarni qabul qilib qayta ishlash, ichki bozorlarga yetkazib berish hamda eksport qilish kabilardan iborat.

¹ O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Aholi tomorqalaridan foydalanish samaradorligini oshirishning qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3680-son Qarori. 2020-yil 30-iyun

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. Qishloq xo'jaligi tarmog'ini, jumladan, dehqon va tomorqa xo'jaliklari faoliyatining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi va istiqbollarni o'rganish masalalari ko'plab xorijlik olimlar tomonidan o'rganilgan. Xususan, A. Bobok, S. A. Belozyorov, O. A. Sapova, Y. V. Saregorodseva, D. A. Lyubimovlarning ilmiy ishlarida qishloq xo'jaligi sohasini iqtisodiy uslubiyotini va axborotlar bazasini takomillashtirishga alohida e'tibor qaratilgan.

Bu borada O'zbekistonda qishloq xo'jaligini iqtisodiy rivojlantirish va tuzilmaviy-tarkibiy o'zgarishlarni o'rganishda iqtisodchi olimlardan Q. A. Chariyev, N. S. Xushmatov, B. B. Berkinov, R. X. Ergashev, S. N. Xamraeva, G. T. Samiyeva, Sh. Y. Azizov va boshqalarning ilmiy izlanishlarida tadqiq etilgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mavzu yuzasidan ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borishda kuzatish, solishtirish, suhbat, anketa so'rovlari kabi tadqiqot usullaridan foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Qashqadaryo viloyatida 139 ta "Tomorqa xizmati" MCHJlari faoliyati yo'lga qo'yilib, bugungi kunda ular tomonidan 75 mingdan ortiq aholi xonadonlariga xizmatlar ko'rsatilib kelinmoqda (1-jadval).

1-jadval: Qashqadaryo viloyatida faoliyat ko'rsatayotgan "Tomorqa xizmati" MCHJdan foydalanish holati tahlili²

No	Tumanlar	DX va ATY soni	"Tomorqa xizmati" MCHJ lar soni	Bitta "Tomorqa xizmati" MJCH ga to'g'ri keladigan DX va ATY
1	G'uzor	38696	12	3225
2	Dehqonobod	27001	2	13501
3	Qamashi	45865	2	22933
4	Qarshi	53805	10	5381
5	Koson	54140	10	5414
6	Kitob	54455	2	27228
7	Mirishkor	20230	27	749
8	Muborak	14286	12	1191
9	Nishon	27229	20	1361
10	Kasbi	36277	6	6046
11	Chiroqchi	43186	4	10797
12	Shahrisabz	49045	19	2581
13	Yakkabog'	52561	3	17520
14	Ko'kdala	33264	4	8316
15	Shahrisabz sh	25848	6	4308
	Qashqadaryo viloyati	611459	139	4399 (o'rtacha)

52 ta "Tomorqa xizmati" MCHJlar reyestriga kiritilib, shulardan 3 tasiga aholi tomorqalariga kompleks xizmat ko'rsatishi uchun 2,1 milliard so'm imtiyozli kredit ajratilgan. Qashqadaryo viloyati "Fermer, dehqon va tomorqa yer egalari Kengashi" huzuridagi jamg'arma tomonidan moliyaviy qo'llab-quvvatlangan Tomorqa xizmati korxonalarining moddiy-texnik bazasi yanada mustahkamlanmoqda. Jumladan, "Tomorqachilik ilmiy-amaliy markazi tomorqa xizmati" MCHJ 4 ta sovutgichli omborxonaga (sig'imi 800 tonna), 10 sotixli issiqxonaga, 1 ta minitraktor, 1 ta mevani quritish va qayta ishlash uskunasi 1 ta yuk tashish (Labo) avtomobili, 4 ta motokultivator, 400 ta jo'ja ochish imkoniyatiga ega bo'lgan inkubatorlar va boshqa moddiy-texnika asboblari zaxirasiga ega bo'ldi.

Olib borilgan tadqiqotlarga ko'ra, viloyatda tashkil etilgan aksariyat "Tomorqa xizmati" MCHJ dehqon xo'jaliklari va aholining tomorqa yerlariga yetarli darajada xizmat ko'rsatmay kelmoqda. Buni tadqiqot davomida olingan so'rovnoma natijalaridan ham ko'rish mumkin. Shu sababli DX va ATY ga sifatli xizmat ko'rsatish va ushbu xo'jaliklarga xizmat ko'rsatuvchi "Tomorqa xizmatlari klasteri"ni tashkil etish maqsadga muvofiq. Mazkur klasterlarni tashkil etish DX va ATYga resurslar va ma'lumotlardan foydalanish imkoniyatini oshirish,

² Qashqadaryo viloyati "Fermer, dehqon xo'jaliklari va tomorqa yer egalari Kengashi" ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tuzilgan.

yirik korxonalar qaramlikni kamaytirish, innovatsiyalar va texnologik rivojlanishni rag'batlantirish, yangi ish o'rinlarini yaratish va qishloq joylarda daromadlarni oshirishga yordam beradi. Bu esa o'z navbatida aholining shaharlarga migratsiyasini kamaytirishi va mamlakatda iqtisodiy faoliyatning bir tekis taqsimlanishiga yordam berishi mumkin.

Umuman olganda, O'zbekistonda DX va ATY (dehqon xo'jaliklari va aholining tomorqa yerlari)ga "Tomorqa xizmatlari klasteri" rivojlantirish qishloq iqtisodiyotining raqobatbardoshligini oshirish, qishloq aholisi turmushini yaxshilash va mamlakatni barqaror rivojlantirishga xizmat qilmoqda. Buning uchun hukumat, xususiy sektor va mahalliy hukumat organlarining birgalikdagi sa'y-harakatlari talab etiladi.

Mazmuniga ko'ra klaster - bu bir xil elementlarning birlashgan guruhidir. Bunday holda, guruh ma'lum xususiyatlar to'plamiga ega bo'lgan mustaqil birlik deb hisoblanadi.

"Tomorqa xizmati" klasterlari – bu DX va ATY hamda qishloq xo'jaligiga oid xizmatlar ko'rsatuvchi turli tashkilotlar o'rtasidagi hamkorlik shaklidir. Klaster doirasida korxonalar DX va ATYga foydali bo'lishi mumkin bo'lgan bir qator xizmatlarni ko'rsatish uchun kuchlarini birlashtiradi. "Tomorqa xizmatlari klasteri" mexanizatsiyalash, urug'lik va o'g'itlar yetkazib berish, sug'orish va o'simliklarni himoya qilish xizmatlari, texnik ko'mak va konsalting, transport va logistika, kadrlar tayyorlash va rivojlantirish, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini sotish va reklama qilish va boshqalar kabi keng ko'lamlı faoliyat turlarini o'z ichiga oladi.

Klasterlarni tuzishdan asosiy maqsad, DX va ATY faoliyati samaradorligi va raqobatbardoshligini oshirish, mahsulot sifatini yaxshilash va ishlab chiqarish tannarxini kamaytirishdir. Klaster doirasida xo'jalik yurituvchi subyektlar tajriba, resurslar, texnologiyalar va axborot almashadi, shuningdek, umumiy maqsad – ishlab chiqarish sharoitlarini yaxshilash va qishloq xo'jaligi korxonalari uchun sifatli xizmatlar ko'rsatish yo'lida hamkorlik qiladi.

"Tomorqa xizmatlari klasteri" ma'lum bir mamlakat yoki mintaqadagi qishloq xo'jaligi sohasining ehtiyojlari va xususiyatlariga qarab mahalliydan mintaqaviy yoki milliy miqyosda turli darajalarda tashkil etilishi mumkin.

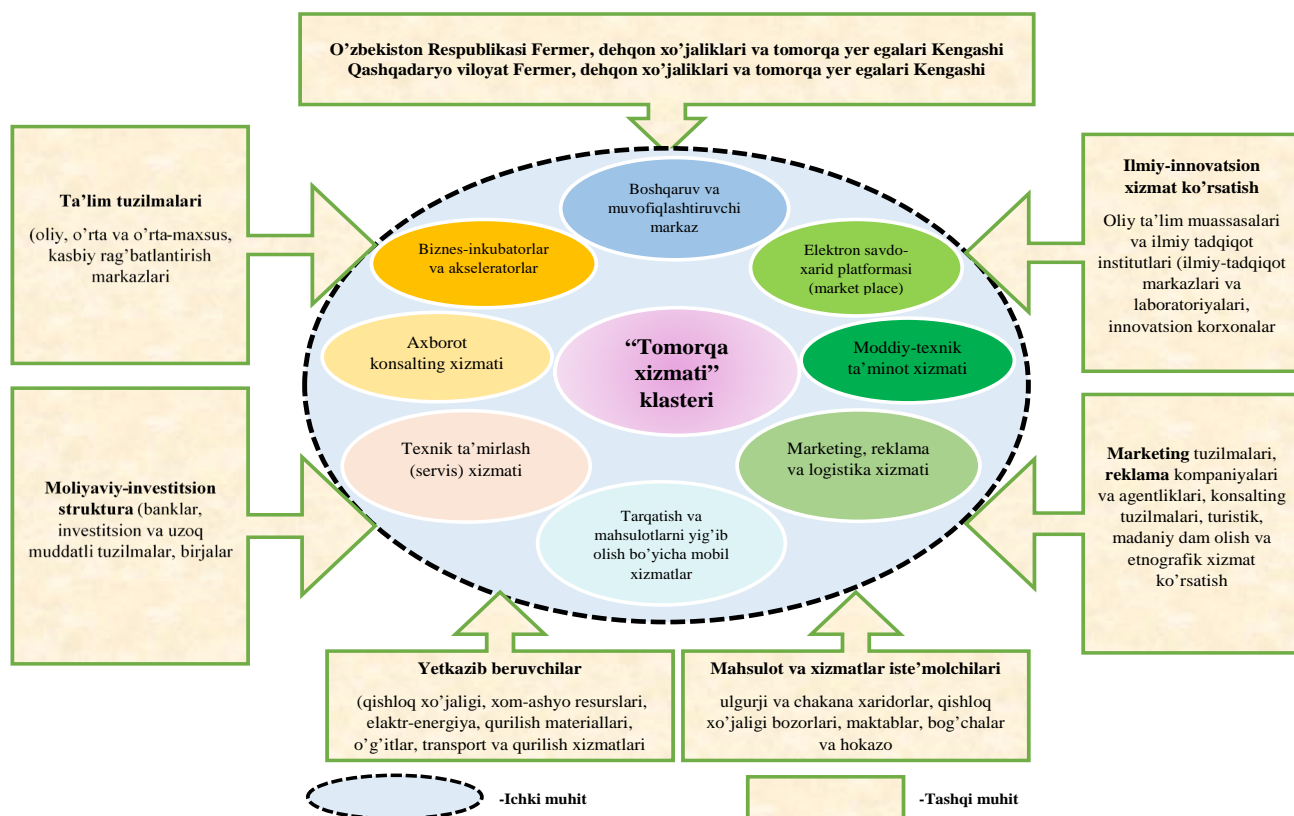
Klaster oldida qo'yilgan maqsaddan kelib chiqqan holda "Tomorqa xizmatlari klasteri" quyidagi vazifalarni bajaradi (2-jadval):

2-jadval: Qashqadaryo viloyatida tashkil etilayotgan "Tomorqa xizmatlari klasteri" vazifalari³

№	Klaster vazifalari	Mazmuni
1	Ishlab chiqarish samaradorligini oshirish	tuproqqa ishlov berishni mexanizatsiyalash, urug'lik va o'g'itlar yetkazib berish, sug'orish va o'simliklarni himoya qilish kabi turli xizmatlarni ko'rsatishi mumkin. Bu qishloq xo'jaligi mahsulotlarining mahsuldorligi va sifatini oshirishga xizmat qilmoqda.
2	Resurslarga ega bo'lish imkoniyatini oshirish	urug'lik, o'g'it, pestitsidlar, yoqilg'i va boshqa shu kabi zarur resurslarni arzon va sifatli yetkazib berishni ta'minlashda klaster turli yetkazib beruvchilar va resurslarni taqsimlovchilar bilan hamkorlik qilishi mumkin.
3	Texnik ta'minot va maslahat berish	klasteri DX va ATYga yerga ishlov berishning maqbul usullarini tanlash, resurslar samaradorligini oshirish, zararkunandalar va kasalliklarga qarshi kurashish hamda boshqa muammo va qiyinchiliklarni yengishda yordam berish uchun texnik yordam va maslahatlar berishi mumkin.
4	Birgalikdagi xaridlar va o'zaro integratsiya	klaster DX va ATYlarini urug'lik, o'g'it va uskunalar kabi resurslarni birgalikda sotib olish uchun birlashtirishi mumkin. Bu esa chegirmalarni olish, shuningdek, ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytirish imkonini beradi.
5	Rag'batlantirish va marketing	klaster dehqon va tomorqa yer egalari uchun ishlab chiqargan mahsulotlarini tijoratlashtirishda yordam berishi mumkin. Bu bozorlarni qidirish, marketing va reklama tadbirlarini o'tkazish, ko'rgazma va yarmarkalar tashkil etish va potensial xaridorlar bilan aloqalarni qo'llab-quvvatlashni o'z ichiga oladi.

"Tomorqa xizmatlari klasteri" tuzilmasi qishloq xo'jaligini rivojlantirishni qo'llab-quvvatlash va xizmatlar ko'rsatishga qaratilgan turli elementlarni o'z ichiga oladi. Dehqon va tomorqa yer egalari uchun xizmat ko'rsatish klasterini yaratish va rivojlantirish davlat, tadbirkorlik hamjamiyatlari, ta'lim va ilmiy-tadqiqot muassasalari tomonidan muvofiqlashtirilgan harakatlarni talab qiladi. Shu bilan birga shuni ta'kidlab o'tish lozimki, klasterning tuzilishi moslashuvchan bo'lishi va har bir hududning o'ziga xos xususiyatlari hamda ishlab chiqarish faoliyatining ixtisoslashuvini hisobga oladi (1-rasm).

3 Muallif tomonidan tuzilgan.

1-rasm: Tomorqa xizmati klasterining tashkiliy tuzilmasi⁴

Demak, “Tomorqa xizmati” klasterining ichki muhitini tashkil qiluvchi mezonlariga boshqaruv va muvofiqlashtiruvchi markazning muvaffaqiyatli tuzilgan tarkibi muhim rol o'ynaydi:

- elektron savdo-xarid platformasi (market place);
- moddiy-texnik ta'minot xizmati;
- marketing, reklama va logistika xizmati;
- tarqatish va mahsulotlarni yig'ib olish bo'yicha mobil xizmatlar;
- texnik ta'mirlash (servis) xizmati;
- axborot konsalting xizmati;
- biznes-inkubatorlar va akseleratorlar.

Ilmiy-innovatsion xizmat ko'rsatish, marketing tuzilmalari, Mahsulot va xizmatlar iste'molchilari, moliyaviy-investitsion struktura va ta'lim tuzilmalari kabilar tashqi muhitning tarkibiy tuzilmasini tashkil etadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Umuman olganda, hozirgi sharoitda tomorqachilikni barqaror rivojlantirish strategiyasi agrar sektorda an'anaviy-zamonaviy dehqonchilik yakdilligining eng ma'qul tajribalari bilan ilmiy-tadqiqot ishlarining eng zamonaviy natijalarini o'zida aks ettiruvchi tizim sifatida namoyon bo'lishi lozim. Dehqonchilik mahsulotlari asosan, dehqon xo'jaliklari va aholining tomorqa yerlarida yetishtirilishini hisobga olsak, ularda hosildorlik darajasini oshiruvchi ko'plab amaliy tadbirlarni kuchaytirish talab etiladi. Bu boradagi tashkiliy mexanizmlardan yana biri agrar sektorda zamonaviy texnika va texnologik uskunalar ta'minoti hisoblanadi. Yer bonitetini oshirish uchun ishlov berishda, urug'ni beshikast ekishda, sug'orishda, kimyoviy himoyalashda va tayyor mahsulotni yig'ib olishda ixcham qulay bo'lgan agrotexnologik vositalar ta'minoti, ulardan samarali foydalana olish amaliyoti rentabyellikning keskin o'zgarishiga sabab bo'ladi.

⁴ Tadqiqotlar asosida muallif tomonidan ishlab chiqilgan

O'zbekiston Respublikasi dehqon va tomorqa xo'jaliklarida oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarishni intensiv va ekstensiv jihatdan yanada takomillashtirish, o'sish dinamikasini jadallashtirish, mukammal iqtisodiy samaradorlikka erishishda qishloq xo'jaligi rivojlangan mamlakatlarning ayrim tajribalarini joriy etish yaxshi samara beradi.

Birinchidan, AQSH tajribasi hisoblangan klasterlash tizimini dehqon xo'jaliklari va tomorqa yer egalari faoliyatida kengaytirish lozim. Chunki, dehqon va tomorqa xo'jaliklarida mahsulot yetishtirish imkoniyatlari keng. Ikkinchidan, Kanadaning shimoliy qismida va Arktika hududlarida istiqomat qiluvchi aholini oziq-ovqat mahsulotlari bilan ta'minlashni qo'llab-quvvatlash borasidagi tajribasini respublikamizning uzoq va chekka hududlarida qo'llash mumkin, ya'ni qishloq xo'jaligida infratuzilmani rivojlantirish lozim. Uchinchidan, Germaniya dehqon xo'jaliklarida an'anaviy ishlab chiqarish usulidan organik usulga o'tish davrida O'zbekistonda eko-korxonalar tashkil etish va eko-korxonalariga maxsus mukofot (subsidiya) berish tajribasini joriy etish lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Aholi tomorqalaridan foydalanish samaradorligini oshirishning qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3680-son Qarori. 30.06.2020.
2. Qashqadaryo viloyati "Fermer, dehqon xo'jaliklari va tomorqa yer egalari Kengashi" ma'lumotlari.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Aholi tomorqalaridan foydalanish samaradorligini oshirishning qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4767-son Qarori 30.06.2020.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Tomorqadan foydalanish samaradorligini oshirish, shuningdek, aholining tadbirkorlik tashabbuslarini moliyaviy qo'llab-quvvatlash bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-54-son Qarori 16.12.2021.
5. Xamrayeva, S. (2022). Dehqonchilik tarmog'ini innovatsion rivojlantirish istiqbollari // *Economics and Innovative Technologies*, 10(5), 194–203.
6. Toxirovna, S. G. (2023). Raqamli iqtisodiyot sharoitida aholiga maishiy xizmat ko'rsatish tarmog'i faoliyatining samaradorligini oshirish // *Gospodarka i Innovacje.*, 313–319.
7. Ochilova, N. A. (2023). Farming Management and their Economic Efficiency // *Innovation in the Modern Education System*, 3(28), 177–184.
8. Akramovna, O. N. (2022, October). Scientific on Increasing the Efficiency of Crop Production on Farms and People's Homesteads Recommendation Analysis // In "Online-Conferences" Platform (pp. 300–303).

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2023. № 10

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Telefon: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining

2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

